

2. Власюк О. С. Теорія і практика економічної безпеки в системі науки про економіку / О. С. Власюк; Нац. ін-т пробл. міжнар. безпеки при Раді нац. безпеки і оборони України. – К., 2008. – 48 с.

O. Pokrovska, V. Skripnik. Financial security of Ukraine: threat to this risk.

Summary

Authors have highlighted the essence of the finance and carelessness of Ukraine, the legal regulation of financial security. Наведені основні загрози та шляхи покращення фінансової безпеки України.

Ключові слова: фінансова безпека, внутрішні загрози, зовнішні загрози.

Рагуліна Н. В.

*Молодший наук. співробітник НДС,
Донбаська державна машинобудівна академія,
м. Краматорськ, Україна
nadenkaragylina@gmail.com*

МІСЦЕВІ ФІНАНСИ ЯК СУКУПНІСТЬ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН ЗА УМОВ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ

У статті проаналізовано формування та розвиток місцевих фінансів. Виявлені недоліки бюджетної політики на місцевому рівні. Запропоновано удосконалення сучасної та створення надійної нормативно-правової бази щодо розвитку системи фінансів місцевого самоврядування в Україні в умовах децентралізації. Обґрунтована пропозиція щодо інформованості та доступу суспільства до участі в цих питаннях та позитивного розвитку системи місцевих фінансів як сукупності соціально-економічних відносин в умовах децентралізації в результаті.

Ключові слова: місцеві фінанси, бюджет, децентралізація, соціально-економічні відносини, Україна.

Розвиток місцевого самоврядування і децентралізація влади в Україні є шляхом покращення сьогоденного стану економіки країни та виходом із зatoryжної кризи.

Децентралізація – це можливість громад мати повноваження і розпоряджатися ресурсами на їх реалізацію. Процес децентралізації включає в себе передачу окремих повноважень від органів державної влади на рівень місцевого самоврядування. За громадами, районами, регіонами закріплюються засоби, майно та власні доходи, субвенції, визначається більш чітко порядок та обсяги переказів з бюджету.

Місцеві фінанси це – комплексність соціально-економічних відносин з

формування, розподілу та перерозподілу, використання фінансових ресурсів для вирішення завдань напряду та виконання функцій органів місцевої влади. Треба відзначити, що конкретно від обсягів місцевих фінансів залежить можливість місцевих органів влади виконувати свої функції та повноваження стосовно соціально-економічного розвитку територіальної громади та підвищення рівня життя населення.

Місцеві фінанси складаються з місцевих бюджетів та фінансів, установ та організацій комунальної форми власності. Головне місце в системі місцевих фінансів посідає місцевий бюджет, бо саме він є важливим засобом впливу на розвиток соціально-економічної сфери. Але важливо розмежувати поняття місцевих фінансів та місцевих бюджетів. Місцеві фінанси як система економічних відносин з приводу формування, розподілу та використання фінансових ресурсів для виконання місцевими органами влади покладених на них власних і делегованих повноважень, підвищення добробуту територіальної громади й соціально-економічного розвитку адміністративно-територіальної одиниці [1, с. 13]. А місцеві бюджети визначають як систему грошово-економічних відносин, матеріальний фонд, правову категорію за територіальною ознакою [1, с. 84]. Місцеві бюджети являють собою один з головних елементів бюджетної системи країни, визначає економічні відносини між територіальними громадами, суб'єктами господарювання та фізичними особами, призначені для формування фонду грошових коштів та фінансування місцевих потреб, розвитку та підвищення соціально-економічного сектору та інше. На сьогоднішній день в Україні ключова роль у розвитку системи фінансового забезпечення органів місцевого самоврядування належить реалізації політики бюджетної децентралізації, оскільки підґрунтя даної системи складають місцеві бюджети. Бюджетна децентралізація являє собою процес, що характеризує розподіл видаткових повноважень між рівнями бюджетної системи, визначає особливості формування доходів місцевих бюджетів. Бюджетна децентралізація охоплює процес формування та використання фінансових ресурсів, що акумулюються

в місцевих бюджетах [2, с. 60].

Спеціальний і загальний фонд є складовими місцевих бюджетів. Загальний фонд виділяє кошти на забезпечення видатків і не мають спрямованості на якусь конкретну мету, у той час, як кошти зі спеціального фонду формуються за конкретно визначеними джерелами надходження і використовуються на фінансування конкретно поставлених цілей. Фінансова база функціонування місцевих бюджетів – це формування їх доходної частини. Видатки же при цьому – є причиною утворення доходів.

В реалізації притаманних фінансам функцій проявляється також і соціально-економічна роль фінансів у життєдіяльності суспільства і держави. Інститут місцевих фінансів взагалі можна розглядати як сукупність соціально-економічних відносин. Це пов'язано з розподілом та перерозподілом централізованих та децентралізованих фінансових ресурсів та з їх акумуляцією для вирішення низки задач місцевих органів влади.

Головним елементом для формування та подальшого розвитку системи місцевих фінансів як сукупності соціально-економічних відносин - є їх децентралізація

Тобто, утворення демократичного суспільства з дієвим самоврядуванням не буде досягнутим без децентралізації, в тому числі фінансової.

Економічна ефективність виробництва благ під дією ринкових механізмів доведена багаторічним досвідом успішного розвитку багатьох країн світу. Суспільні блага, як блага, що виробляються за рахунок коштів державного та територіальних бюджетів також економічно доцільно виробляти в умовах конкурентного середовища. Показником ефективності надання суспільних благ населенню є ступінь задоволення їхніх потреб. Цей показник збільшується, якщо виробництво суспільних благ розміщено біля споживачів і жителі територіальної громади мають можливість безпосередньо впливати на рішення щодо цього виробництва.

Таким чином, проведення ефективної бюджетної політики на місцевому

рівні повинно базуватись на досягненні оптимального співвідношення між економічними та соціальними її аспектам. Подальше становлення і розвиток системи фінансів місцевого самоврядування в Україні неможливе без вдосконалення сучасної та створення їх надійної нормативно-правової бази. Прозорість, інформованість та доступ суспільства до участі в цих питаннях також є запорукою успішної розвиненої держави та позитивним результатом реформи децентралізації країни та розвитку системи місцевих фінансів як сукупність соціально-економічних відносин в умовах децентралізації.

Список використаних джерел:

1. Ніколаєва О. М. (2013). Місцеві фінанси [Текст] навчальний посібник / О. М. Ніколаєва, А. С. Маглаперідзе. – К. : «Центр учбової літератури». – 354 с.
2. Осипенко С. О. (2016). Місцеві бюджети в умовах децентралізації фінансових ресурсів: дис. кандидата екон. наук: 08.00.08 / С. О. Осипенко // Мелітопіль. – 233 с.

N. Ragulina. Local finances as complete social-economic relations at the terms of decentralization.

Summary

The formation and development of local finance in the article were analysed. The flaws of fiscal policy at the local level were revealed. The improvement of the modern and creation of a reliable legal and regulatory framework for the development of the system of local self-government finance in Ukraine in the conditions of decentralization was proposed. The proposal of the awareness and access of the public to these issues and the positive development of the system of local finance as a set of socio-economic relations in the context of decentralization as a result was substantiated.

Key words: local finances, budget, decentralization, socio-economic relations, Ukraine.